Historia machinarum ad gibbositatem sanandam : tractatus inauguralis ... / publice defendet auctor Carolus Samuel Bräunert.

Contributors

Bräunert, Karl Samuel. Merriman, Samuel, 1771-1852 Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Halae : In officina Batheana, [1798]

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/tquscncq

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org HISTORIA MACHINARUM AD GIBBOSITATEM SANANDAM.

TRACTATUS INAUGURALIS, QUEM CONSENSU FACULTATIS MEDICAE HALENSIS,

P R A E S I D E VIRO ILLUSTRI, EXCELLENTISSIMO, JO. CHRISTIANO REIL,

MEDIC. ET CHIRURG. DOCT., PROF. THERAP. PUBL. ORD., DIRECT. INSTITUT. CLINIC., ACADEM. IMPERIAL. NAT. CURIOS. SODALI, SOCIET. MED. CHIR. ET PHARM. BRUXELLENS. MEMBRO,

GRADUM DOCTORIS MEDICINAE LEGITIME OBTINEAT,

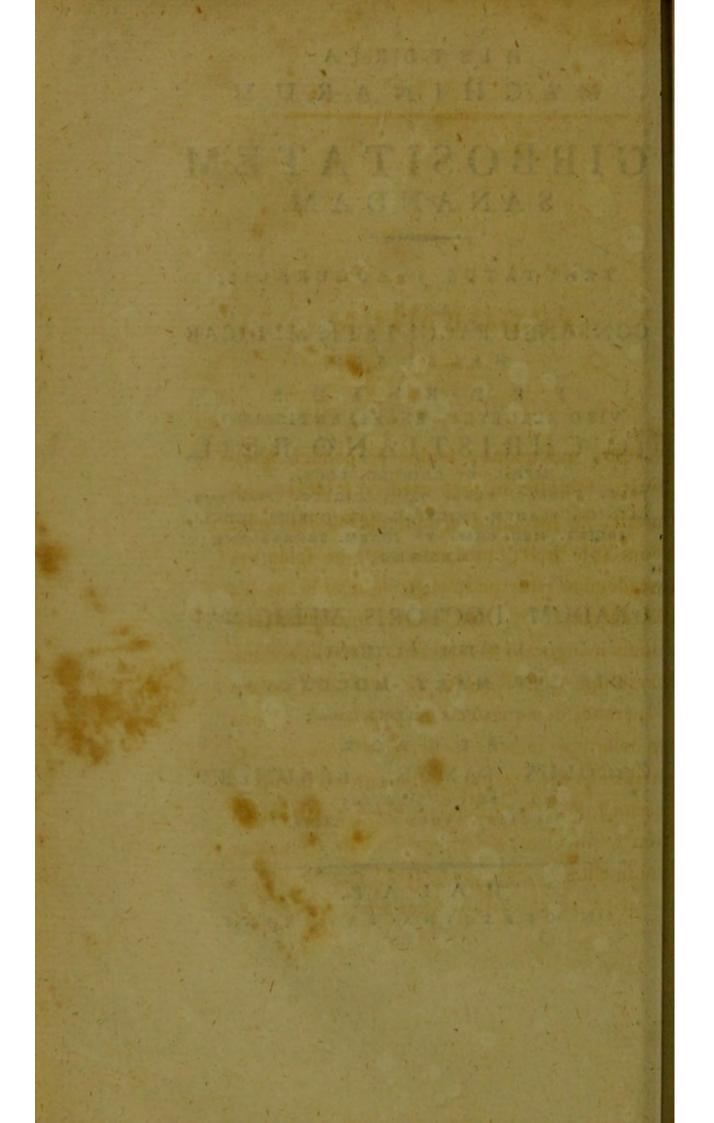
UT

DIE XIV. MART. MDCCXCVIII

PUBLICE DEFENDET

A U C T O R CAROLUS SAMUEL BRÄUNERT, BRIGA-SILESIUS SOCIET. SYDENH: SODALIS.

HALAE, IN OFFICINA BATHEANA.

PROOEMIUM.

Cum, quicunque, fludiis academicis abfolutis, fummos in arte medica honores ambierit, ut fpecimen eruditionis publico examini fubmittat, mos majorum et folemnes Academiae ritus poftulent: equidem, ut his fatisfaciam, diu haefi animo, quale differtationis inauguralis thema mihi effet eligendum. Confilium Clar. REILII, Praeceptoris fumme venerandi denique fecutus, machinis, quibus in columnae fpinalis incurvatione utimur, deferibendis me accinxi. Laborem forfan fuperfuum fufcepiffe quibusdam videbor; machinas non folum jam deferiptas fed et delineatas confpicimus. Sed perfectam, quantum fieri poterit, machinarum hiftoriam exhibere ad-

A. 2

laborabo. Dudum ambiguum habui, quinam ordo in earum defcriptione mihi effet obfervandus; neque enim maffa, e qua confectae funt, neque species gibbositatum, in quibus adhibentur, hunc ad finem aptae mihi videntur, cum potius modo efficaciae legitimum divisionis fundamentum praeberi credam. Quo fit, ut duo machinarum, quae et extenfione et preffione vim fuam exferunt, oriantur ordines. Itaque hujus libelli fumma haec erit, utt prima ejus in parte machinarum descriptionem et applicationis modum, in secunda brevem earum dijudicationem ac denique in tertial indicationes et contraindicationes tradendi operam mihi fim daturus. Finemne meum attigerim, lectori benevolo dijudicandum mitto.

4

DESCRIPTIO MACHINARUM EARUMQUE APPLICATIO.

SECTIOI.

steen mea liter up and when any solet learn reate

A) MACHINAE EXTENSIONE AGENTES.

les vincula band firme, male tauren,

mus liamine favor fealma estapaith, tum

Primus ad hunc finem apparatus, jam HIPPO-CRATIS temporibus vulgario erat, cum ejusdem vulgo noti faciat mentionem ¹). Confiftit in fcala, cui aegrotus appenditur et concutitur. Ille praeprimis multa a concuffione fibi promittit emolumenta, inquiens: "neque enim diffido, quin, fi quis eo probe inftructo concuffionem moliatur, nonnulla reduci queant.,

is adigified in comby tuz, werte mouphle our

Aliam infuper idem clar. auctor commemorat machinam tali modo defcriptam 2):

docti ette debent, at acquavier, recte

1) op. omnia Sect. VI. de articulis edit. Foefii, p. 808.

aizyure, not appea , this was martin be each

Si quis ergo concussione uti volet, cam recte hunc in finem instituet. Scalae scorteos pulvinos aut laneos in obliguum fubftratos paulo ampliori in latitudinem et longitudinem hinc et inde spatio, quam quantum hominis spatium occupat, probe adligare convenit. Poft haec homine fuper scalam resupinato, tum pedes quidem non diductos, juxta malleolos vinculo bene firmo, molli tamen, ad fcalam devincire oportet. Alligare quoque fupra et infra utrumque genu itemque circa coxas convenit. Ad laterum autem inanitatem et pectus, fasciae laxae sic circumjiciendae, ut ne concuffionem prohibeant. Manus vero ad latera exteníae juxta . corpus ipíum non ad fcalam dimittendae.

6

\$. 3.

In applicatione scala ita instructa ad turrim aliquam altam aut domus fastigium est adtrahenda. Locus autem, super quem concussio sit, renitens esto. Qui vero attollunt, probe edocti esse debent, ut aequaliter, recte et aequabili libramento repenteque demittant, quo neque scala in alteram partem propendens ad terram deveniat, neque ipsi proni ferantur. Per hunc apparatum aliquis maxime concuti poteft.

. 4.

Quem post apparatum GLISSONIUS inventionem primo a se factam et escarpolette nominatam suo in libro 3) ita explanavit. Extremitates ligaminis longi lati atque validi, cujus medium sub mento et cervice aegroti firmatur, transeunt cylindrum cubiculi tegumento infertum.

§. 5.

Machinam Torquen nomen gerentem NUCKIUS 4) invenit et depingi curavit, quae confiftit femicirculo ferreo, qui fe ad magnitudinem capitis accommodat; duabus in extremitatibus inveniuntur curvaturae nonnullae externae. Medio in femicirculo eft foramen, in quo hamulus annulum ferreum confirmans verfatur. Extremitatum curvaturis alligatur corium lana inveftitum, quod fub mento et occipite procedit.

- 3) De rachitide, London 1680.
- 4) Experimenta chirurgica, Jen. 1698. p. 65. fig. 6.

Machina, quam Experient. REIL mihi deferibendam mandavit, cujus auctor me fugit, fimillima prius expositae est: differt tamen majori femicirculo ferreo. Incurvatis extremitatibus crassum et octo pollices latum corium, cujus in medio foramen pro aegroti capite est confirmatum. Tantum abest, ut medium hemisphaerium annulo careat, ut potius cylindrus adsit, atque alius cubiculi tegumento infixus aegrotum suspendat.

5 DU 6. 5 6.5 200

5. 7.

Applicatio trium machinarum eft eadem, quarum unius fuppetit defcriptio. Machina cannabini ope funis, qui cylindrum tegumento cubiculi firmatum transit, ad aegroti collum ufque erigitur. Capite aegri foramini, quod corio transverfali ineft, inferto, aeger a folo trahitur, ita ut hoc in ftatu temporis quodam fpatio fit permanendum. Repetitionem pluries de die factam tam diu inftituamus, donec minuatur gibbofitas. 6. 8.

fitam :

- a) Thorax a vulgari eo diffinctus, ut magis fepiae offibus praeditus, anterius conftrictus et in partibus, in quibus offi ilium incumbit, bene excifus et crinibus fit impletus, ei perfecte adhaereat. Medio in thorace quadrata lamina cuprina trochleis firmatur. Margini ejus superiori angufta lamina adhaeret et quosdam pollices inferius eadem clavulis laminae eft affixa, quae a media lamina cuprina diftans aperturam format, per quam inferior baculi ferrei extremitas truditur. In latere finistro laminae inferioris eft hamulus, cujus extremitas superior elatere ad incifuras ferreo baculo appofitas premitur, quo impeditur ne baculus deorfum moveatur.
- b) Baculus ferreus undequaque duas lineas cum dimidia latus ab inferiori laminae
- 5) Mémoires de l'academie royale de Chirurgie, Tom. IV. R. B. I. 2. 58.

parte ad medium usque collum directe progreditur. Mutata hic directione arcus inftar fupra caput vergit, ubi in fuperiori margine offis frontis finitur. Margo fuperior extremitatis baculi fuperioris incifuris fex eft praeditus, quibus retinaculum ex aurichalco confectum apponitur.

- c) galericulum cum apparatu fibi proprio. Galericulum ipfum ex linteo eft confectum tamque profundum, ut margo ejus inferior ad quatuor digitorum latitudinem rejici poffit. In regione fuperiori anteriori, duabus unum pollicem longis aperturis eft inftructum. Sequentia in galericulo notanda veniunt:
  - a) Duplex linteum goffypio intus munitum ligamen, tres pollices latum, cujus longitudo magnitudini capitis aegroti adaptatur.
  - B) Duplex fibula pollices duos et dimidium longa, quindecim lineas lata, in qua duo ligaminis fines confirmantur; media tamen fibulae pars aperturam format.

- y) Lamina ex aurichalco confecta octo pollices longa, in anteriori parte unum, in posteriori autem dimidium folummodo pollicem lata a fronte retrorsum incurvatur. In extremitate laminae anteriori parvum conspicitur epistomium, quod, si lamina fibulae supponitur, cum apertura congruit et laminam fibulae adfigit. Extremitas laminae anterior est fissa et incisuris praedita, quae fibi invicem respondent. Extremitas posterior perforata galericulum firmum reddit.
- d) Lamina parva lineas quatuordecim longa, tres lata, et unam craffa. Cujus in utraque parte parva duo unam et dimidiam lineam longa epiftomia, quae incifuris laminae cuprinae utrinque adnectuntur, fuppofita extremitati ejusdem anteriori parvula lamina, cujus media in parte retinaculum fili ferrei confirmatur, quod incifuras baculi ferrei complectitur, pro arbitrio circumagendum.

Emendationem quandam machinae Vacherianae Clar. RICHTER 6) propofuit, quae capitis folummodo apparatum refpicit, cum nimis compositus ipsi videretur. Consisti ex antea descripto galericulo, ligamine et duplici fibula. Lamina vero cuprina neque est fissa neque incifuris praedita, fed in media ejus parte versatur massa cuprina mobiliter firmata, in qua quadrata est apertura, cui extremitas baculi superior accommodatur, margine ejus non instructa sed trochlea baculum confirmante.

5. 10.

In applicatione machinae Vacherianae et ipfius et emendatae a Cl. RICHTER primum thorax apponitur, ita tamen ut fefe remittere nequeat. Galericulum postea peculiari apparatu aegri capiti imponitur eique alligatur cum ligamine. Denique baculus ferreus et gelericuli et thoracis apparatu confirmatur, quo spinae dorsi extensio fit.

II.

Quamquam RICHTERI emendatio apparatum capitis paululum fimpliciorem reddidit, 6)Chi rurg. Biblioth. I. 2. 64. ad aptiorem tamen efficaciae modum nihil contulit, cujus vero SHELDRAKIUS 7) fua in emendatione rationem habuit, cum maximo fane jure thoracum applicationem repudiaffe videatur ad contraextenfionem; nequaquam enim inveteratis gibbis firmiter adhaerent. Quod ille eo correxit, ut contraextenfionis locum collocaret pelvi. Fini, quem intenderat, optime inferviit lamina pulvino bene ftrata, quae offi facro arcte incumbit. Qua ex lamina utramque in partem duo lororum fpecie excavata crura mittuntur recipientia offis ilium margines. Pars machinae reliqua eft eadem, quam antea defcripfimus.

aludit to and with §. (12.)

Correctionem jam machinae Vacherianae aggredior maxima attentione dignam, quippe quae non folum omnia contineat emolumenta, fed etiam ita ferri poffit ut fub fenfus non facile cadat. Cujus emendator PFLUG ⁸) Jenenfis eam fic conftituit. Vacherianae loco thoracis reperitur Sheldrakianum

7) Köhler Anleitung zum Verband Leipzig 1796.
 p. 280.

8) Köhler l. c. Tab. VIII, fig. 4. 5. 6. 7.

cingulum cum apparatu ad baculum et recipiendum et confirmandum. Baculus ad initium colli vertebrarum usque recta progreditur, ubi finitur in epiftomio, in quod collare fatis latum ex lamina confectum marginibus reclufis firmatur, idque in cervice ginglymo praeditum. Baculo et ginglymo proxime alia cum collari continua lamina adhaeret, ad curvaturam occipitis reflexa, quae procefíus mammillares recipiat.

14

§. 13.

Declaratae machinae ufus in eo confiftit, ut cingulum, cui baculus ferreus additur, primum pelvi circumjiciatur optimeque firmetur. Collare antrorfum parvo loro et fibula conjunctum epiftomio ftabilitur. Baculus dein ad gradum, in quo parvam efficit extensionem, furfum movetur, idque per mensem semel repetitur, ne extensio repente fiat.

§. 14.

Novae inventor machinae eft SCHMIDT 9) quam in differtatione inaugurali promulgavit

9) Differtat. inaug. fiftens defcript. machin. Gibbofit. minuendae atque fanandae Marburg 1794. cujusque uberiorem explanationem annexa in tabula exhibeo.

15

Prima machinae pars eft femicirculus unum pollicem latus et aliquas lineas craffus. vid. fig. I aa) e paribus partibus chalybis et ferri confectus, qui ab anteriore parte criftae offis ilium alterius fupra os facrum, altevam lateris oppofiti attingit et ita excifus eft, ut arcui, quem crifta offis ilium format, refpondeat. Ut commodius applicari et pro varia corporum compage conftringi et dilitari poffit, ifte femicirculus ex duabus conftat partibus, in alterius fine adfunt foramina quaedam et in altera nodulus, quo utraque pars in offe facro conjungatur.

§. 15.

In anterioribus hujus femicirculi duae vaginulae bb) funt affixae, quovis latere axillarum fere cavitatem attingentes; in mediis externis vaginularum lateribus fubfcudines α) parvulae illis impofitae ferruminatae funt, per quas cochlea β) eum in finem transit, ut fulcra fubalaria cc) quae in vaginulis moventur, firmari et fic in vaginulis ad quemcunque gradum pro lubitu furfum et deorfum duci queant; fuperior horum fulcrorum margo femilunaris, qui fulcit axillas, molli obducitur corio et bene confercitur.

16

S. 16. Alter femicirculus dd) qui ficut inferior, duabus partibus constat et medio conjungitur, in ambabus extremitatibus ansas habet, in quas vaginulae quadrant. Hic femicirculus fuperiori vaginularum parti inditur et parvis cochleis per anteriorem anfarum partem transeuntibus figitur; femicirculus ifte fuperior, qui pro re nata unum vel plures pollices inferiori latior effe debet, duobus baculis (vel potius fibulis) ee) figendis et firmandis infervit; fuperior horum extremitas retrorfum flectitur circa superiorem semicirculum in formam unci y) complanati ; extremitas inferior introrfum amplectitur femicirculum inferiorem imminuta paululum afcendit latitudine et longitudine exterioris partis fibulae/ excepto pollice aequat.

Hae tenuiores interiores partes $\delta\delta$) corio obductae duo glomera oblonga formant, quae cochleis $\epsilon\epsilon$) per exteriorem fibularum partem transeuntibus apprimi pofiunt.

§. 17.

8. 17.

Vaginulae bb) cum illo faciunt quafi unum; et in fuperiori illarum extremitate femicirculus dd) ope anfarum fuarum inditus et cochleis firmatus eft. Fulcra fubalaria cc) in vaginulas, longitudine illis aequales recondita funt, et fibulae ee) infra quafi immiffae, fixum fuum locum fupra accipiunt, dum fuperior femicirculus aliquid deprimatur ac illarum extremitas retrorfum inflexa fupra illum fe imponat.

Hae fibulae unum parvum pollicem inter fe diftantes juxta fe pofitae funt, ita ut hoc intervallo processus vertebrarum spinosi plane nihil patiantur.

§. 18.

Haecce machina in applicatione in thoracem nectilem, cui virgae cetaceae funt infutae, et qui antrorfum funiculis conftringitur, figitur. Pars thoracis inferior fecundum formam fuperioris criftae offis ilium excifa, et

B

fimbria dimidium pollicem denfa, corio obducta et molliter conferta, eft inftructa. Hac fimbria femicirculus machinae inferior nititur, et per corium, longitudine illi aequale fed aliquid latius, fupra et infra illum, in thoracem affuitur et fic firmatur. Ne vero partes machinae laterales, nempe vaginulae, e loco fuo moveantur, haec in fuperiori parte fub anfam fuperioris femicirculi mediante particula coriacea fuperfuta aeque in thoracem affuuntur.

§. 19.

Noviffimum ad gibbofitatem fanandam apparatum DARWIN ¹⁰) ita deferibit: Sella brachiis inftructa eft ejus fundamentum. In externa adminiculi dorfalis parte eft confirmatus baculus ferreus, cujus extremitas fuperior maxime antrorfum inclinatur atque in ejus margine fuperiori reperiuntur incifurae. In quodam fellae brachio baculus ligneus, cujus extremitati fuperiori, ligneus arcus pul-

 Zoonomie oder Gefetze des organischen Lebens aus dem engl. von Brandis 1797. 2ter Th. I. Abth. vino bene firato apponitur, eft mobilis firmatus. Pars altera hujus apparatus eft femicirculus ferreus, cujus in medio annulus verfatur eadem mobilitate praeditus, quo baculi extremitati anteriori inferitur. Extremitates femicirculi extra incurvantur, quibus duplex funiculus pelle veftitus alligatur, ita ut ille caput aegroti fub mento et occipite complectatur.

§. 20.

Alius machinae idem Celebr. auctor ¹¹) mentionem facit, cujus conftructio haec eft: Arcus chalybeus, quo in medio hamulus extra verfatur et cujus extremitates duos in furcillatos proceffus intra finiuntur, molli infuper pulvino tectos, caputque et ab anteriori et pofteriori latere circumdantes.

§. 21.

Adhibenda in machina DARWINI prima aegrotus fellae infidet. Semicirculus ifte ferreus per anulum baculi incifuris fuspenditur atque caput aegroti comprehendit funiculus

B 2

II) 1. c. tab. II.

duplex pellitus. Si extensionem adaugeamus, annulus incifurae antrorfum fequenti ponatur necesse eft. Fulcra fubalaria in fellae brachiis mobilia tantum ad gradum furfum truduntur, ut axillas quoque fustentent.

§. 22.

Machina Darwini fecunda folummodo in decubitu utimur. Arcus chalybeus cum adnexis per hamulum afferi fpondae, qui caput fulcit, injicitur; aegroti caput complectuntur duo furcillati proceffus et fponda a capite ad pedes usque XII digitos fit declivis, id quod praeprimis extensionem perficit.

B) MACHINAE PRESSIONE AGENTES.

§, 23.

Thoraces hunc in finem conftituimus velut primum apparatum, quamvis in eorum inventione non eo deftinati videantur, (FRAN-KIO¹²) contrarium affirmante,) fed ut fulciminis loco folummodo debilibus hominibus infervirent: faepe tamen imo fere femper a pro-

12) Syftem einer vollständigen medicinischen Policey, 3ter Band, S. 757.

20

posito aberrant, cum experiundo doceamur, eorum applicatione ipsas etiam deformitates in corpore fano procreari posse ¹³).

Quilibet thorax formam refert acumine fuo infra converfi, truncati coni, ad pofteriorem partem inferioremque amplioris. Modo latioribus modo anguftioribus fafciis, quae fecundum longitudinem inferius tendunt, funt compofiti ¹⁴). Sin ejusmodi thoraces curvaturae fpinae dorfi fanandae adhibentur, fequenti modo mutandi effe videntur.

- Fasciae, e quibus thorax confistit, vel charta densata vel virgis cetaceis vel baculis ferreis, imo lamina et ferrea et cuprina, firmae reddantur.
- 2) Ita funt inftructi, ut in parte anteriore funiculis conftringi queant, ut preffio in tergum facta omnibus in partibus ac praefertim curvatis fit aequalis.
- 3) Denique pars ufque ad colli vertebrarum initium afcendit. Neque tamen eo minus gibberis ratio habenda eft.
- 13) BONNAUD übar die Schnürbrüfte, aus dem Französischen, Leipzig 1773. R. B. II. 4. 95.
  14) Sömmering über die Schnürbrüfte, Leipzig 1788. p. 70.

S. 24.

Thorax, quem BASSIUS ¹⁵) commemorat, ex duplici panno confectus virgis cetaceis, quae intus proxime cohaerent, filis interjectis fuitur.

§. 25.

Apparatus CAMPERI ¹⁶) aeque thoracem conftituit, cujus proprietates praecipuae funt: Coxae accurate adjungitur ac fuperior pars dorfalis ad fcapulas a tergo diftat. Pectus parte in antica excifum et abdomen eft concavum; Brachii lorum latum et molle. In curvaturis fpinae dorfi acutis pars dorfalis in loco gibbofitatis vel excifa vel ei refpondens cavitas eft.

§. 26.

Thoracum applicatio femper eft eadem, five virgis balaenaceis et baculis ferreis, five laminis ferreis conftruantur. Si, quem exfpectamus, fini refpondeant, die noctuque portentur necefie eft. Ipfo in applicationis initio conftrictio thoracis lenis fit, paulatim

15) Von den Bandagen 1720. Kap. IX. §. 11.

16) Van Gesscher Bemerkungen über die Entftellung des Rückgrades aus dem Holländifchen von Wewerzer, Göttingen 1794. p. 76. tamen hactenus augeatur, ut aeger dolores haud fentiat. Quo excedente omnia fane incom= moda a nobis poftmodum fufius exponenda metu haud carent.

§. 27.

Primam memorato modo agentem machinam HEISTERUS ¹⁷) defcripfit et delineari curavit. Illi forma eft crucis ferreae, cujus in extremitate inferiore plura foramina adfunt, quibus illa lintei ligaminis ope pelvi affigitur. Extremitati partis transverfalis lateris, cui gibbofitas adhaeret, lamina ferrea perpendiculariter defcendens eft firmata. Extremitas altera lato fcorteo ligamine adnectitur humero. In extremitate fuperiore partis perpendicularis eft collare lamina ferrea confectum, quod in anteriore colli parte globulo fibulatorio conjungitur.

5. 28.

Hanc machinam BELLIUS¹⁸) nonnihil mutatam adnotavit. Pars inferior crucis plane

- 17) Chirurgie, Nürnberg 1747. Tab. IXXIV. Fig. V.
- 18) Lehrbegriff der Wundarzneykunst, Leipzig 1790. 5ter Theil Tab. IV. Fig. 5. 6.

eft immutata, fuperior caret continuatione partis perpendicularis fupra transverfalem, cujus loco baculus ferreus a duobus anguftis transverfalibus laminis parti crucis mediae eft affixus, ad collum usque protractus collare reddit firmum. Porro pars perpendicularis in ultima extremitate transverfalis partis deficit. Reliquo apparatu eodem permanente.

Duabus hisce in machinis praefertim refpiciamus, partem crucis inferiorem pelvi rite ftabiliendam et preffionem in columnam fpinalem effe non ftatim vehementem. Inde primo hoc erit fpectandum, ne pars crucis transverfalis arctius humero adtrahatur. In crucis a BELLIO emendatae applicatione attendamus, ne baculus ferreus debitam excedat altitudinem, alioquin collare extensionem nimiam efficiet.

. 30.

Alius machinae inventor eft LE VA-CHER 19) ita fellae in modum conftitutae.

19) Traité du rakitis, Paris 1772. R. B. II. 2. p. 17. Fig.

Quatuor quadratae columnae duos digitos craffae et quinque pedes altae, perpendiculariter in quadratum positae, tignis transversis unum pollicem craffis et duos pedes longis, in parte fuperiore et inferiore dimidium pedem ab extremitate columnae invicem firmantur. Duo alia tigna transversa, sellae altitudinis, perpendicularibus columnis conjunguntur, quibus affer imponitur fellae fedem referens. Extremitati inferiori perpendicularium columnarum parvae rotae funt appositae, quibus fella undique moveri poteft. Duo afferes aequali et craffitudine et longitudine femipedem alti afferi fedentario funt appositi, quorum finister parvo caudice, qui tigno transverso incumbit, immobiliter, alter vero ita est firmatus ut moveri poffit, maxime medio afferi fedentario, quod trochleis duabus, quae tres pollices fuper afferem fedentarium columnas perpendiculares forant, efficitur.

Denique in parte fuperiore columnarum plura foraminula exhibentur, quibus ad ftabiliendas fex fafcias utimur huic apparatui infervientes atque ex duplici linteo confectas, ut preffio in gibbofitatem perficiatur.

Sequitur de applicandae ejus machinae modo doctrina. Ponamus, infantem decem annorum vertebrarum dorsi incurvationem ad Jatus dextrum pati. Infans afferi fedentario insidet, ita ut latus, cui gibbositas adhaeret, afferi laterali immobili fit proximum. Tum ligamen quoddam in foramine infimo columnae dextrae posterioris firmatur et infans ab eo circumvolvitur ut ligaminis medium finiftrae infantis coxae adjaceat, altera ejus extremitas foramini infimo columnae dextrae anterioris alligata. Aliud ligamen, quaedam foramina transcendens, aeque vincitur ad columnam dextram pofteriorem ejusque medium fub humero infantis finistro est fitum et extremitas ligaminis anterior columnae dextrae anteriori firmatur. Haud diffimili ratione duo ligamina duplici finistra columna stabiliuntur. Medium utriusque ultimi ligaminis ita gibbo adhaeret, ut eum ligamina plane tegant et omnibus fuis partibus in gibbositatem agant.

Quil us ligaminibus appositis incipimus afferem lateralem mobilem trochleis objicere afferi immobili et quam diu pelvim satis firmatam reperimus. Tunc omnia adtrahuntur ligamina et firmiter alligantur. Totum per diem haec machina haud eft applicanda: diuturnam enim preffionem infans ferre nequit, fed quasdam folummodo et ante- et pomeridianas horas.

§. 32.

Noviffimam hunc in finem optime confitutam machinam Clar. van GESSCHER²¹) figuris adumbratam excogitavit. Confiftit ea ferrea flexura, quae ambabus in extremitatibus loro finitur, quorum unum fibula infiructum deorfum pelvi firmatur. Porro duobus baculis conftruitur, qui paralleli utrumque proceffuum fpinoforum latus legunt eorumque extremitatibus inferioribus tres vel quatuor digitos longa et dimidium pollicem lata eft apertura, ut fecundum aegri longitudinem duabus trochleis flexurae ferreae firmari queant.

Illi denique additur arcuata ad axillas usque afcendens pars humeralis, clavulis extremitati baculorum fuperiori firmata, duoque in longa finiuntur lora, quae axillas fuperant, et ad latera globulis fibulatoriis cum flexura conjunguntur.

21) 1. c. tab. I fig- 3. 4,

§. 33.

Machinae hujus applicatio per fe patet nec ulteriori indiget explicatione.

SECTIO II. DIJUDICATIO MACHINARUM.

§. 34.

Omnes machinae, quibus fpinae dorfi curvaturae medemur, ratione efficaciae fuae dividi queunt, ut jam in fectione prima indicavi.

- 1) in eas, quae extensione et
- 2) preffiione vim fuam exferunt.

A) MACHINAE EXTENSIONE AGENTES.

5. 35.

Machinae hujus generis maxime differunt ita ut ad; eas clarius perluftrandas aliam fubdivifionem adhibeam

- 1) machinae, in quibus totum corpus contraextensionem producit
- 2) cui abdomen infervit
- 3 quamque pelvis efficit

Ad primam fpeciem quatuor primo defcriptas machinas refero, quae propterea finem haud adipifcuntur, quia extensio non femper fieri nec gradatim augeri potest. Quare et illae novam faepe curvaturam procreant, praecipue fi hic extensionis modus haud longis in intervallis fuscipitur, quo ligamenta fpinae dorsi fua contractilitate priventur. Quae, ut speratam, quam de iis celebramus, utilitatem adferant, incurvationibus haud pridem ortis funt adhibendae.

§. 36.

§. 37.

Machinae fecundae speciei primo adspectu huic fini videntur aptiores, cum pro earum ratione extensio paulatim producatur. At locum contraextensionis non convenientem puto, quia haud firmus eff, quo ea diutius subsistat. Quidam thoracem adhibentes non extensionis folum utilitatem diminuerunt, quin et spinae dorsi novae incurvationis occafionem suppeditarunt. Enim vero incommoda, quae ex thoracibus nectilibus oriri ostendam, neminem latent.

Quod tertiae speciei machinas attinet, me jure perhibere posse, puto, quidquid curvationi curandae inferviat, eas complecti, cum omnia, quae de machinis requirimus, iis conjuncta videantur. Ipfe inventor SHELDRAKIUS affirmavit, fieri posse, ut pelvis deformandae praebeant occasionem. Sed partim haec mutatio mox animadverti ejusque usus tum poteft omitti, partim ratione aetatis aegroti habita hoc incommodum haud eft timendum. Has inter machinas credo PFLUGIANAM alias fuperare, cum illo non folum emolumento gaudeat, ut gefta ab aliis non videatur, fed etiam haud nimis fit composita. Quibus illam quoque a DARWIN defcriptam adnumero, quae propterea aliis est praeferenda, quia ne timendum quidem eft ut pelvis deformatio oriatur, quamvis quadam ratione aliis poftponatur, cum ejus applicatione effe nequeat continua.

§. 38.

B) MACHINAE PRESSIONE AGENTES.

§. 39.

Hisce machinis ejusmodi thoraces comprehenduntur, qui applicati maximum faepe attulere damnum. Vitia eorum haec mihi effe videntur:

- 1) in totam dorsi spinam, quin aegrotantem praeprimis partem respiciant, vim suam exserunt.
- 2) coftarum directionem immutant, ut convexitate plus minusve amittant, fpatium pulmonum diminuant, quo quam plurimi producuntur morbi.
- 3) continuo geftati causam incurvandae cartilaginis enfiformis adferunt.
- 4) contenta abdominis comprimentes interpellant eorum functiones, urgent ea furfum et diaphragmatis efficaciam infpirando impediunt.
- 5) iis tempeftive adhibitis, fi coxas transcendunt, culpa est tribuenda ut magnam pelvis aperturam coarctent.
- 6) tandem aegrotus iis gravem ob preffionem non femper uti poteft, quod tamen nequaquam eft omittendum, fi eorum applicatione utilitas afferatur.

Ita quoque res fe habet cum cruce HEISTE-RI, ejusque a BELLIO inftituta correctione. Machina Vacheriana mihi nimis compofita videtur proptereaque applicationi non apta, cum forte continuam pelvis diffortionem efficere poffit, quia in eam magna fit preffio contraria; quam infuper in pelvim et gibbofitatem aegrotus haud diu patitur, quin dolofitatem aegrotus haud diu patitur, quin dolores et anxietatem pectoris fentiat. Minime igitur continuo applicari licet, eamque ob rationem brevis preffio exiguum plane gibbofitatis fanandae incommodum conciliabit.

\$. 40.

§. 41.

Quam optimam huicque fini bene cacommodatam machinam VAN GESSCHER invenit, cui omnia tribuuntur commoda, quibus effectum optatum procreet. Pressio paulatim augeri atque continua esse potest. Pelvis confirmationi apparatus pressorii servit, atque convenientem firmitatem adepta huic fini est idonea.

SECTIO

ECTIO III.

INDICATIONES, CONTRAINDI-TIONES ET CAUTELAE NON-NULLAE.

In conftituendis cujusque machinae applicandae indicationibus et contraindicationibus praeprimis eft refpiciendum:

5. 42.

- 1) ad caufam morbi remotam
- 2) ad aegroti aetatem
- 3) ad morbi tempus
- 4) ad morbi fpeciem.

§. 43.

Primum quod spectat, necessarium cujusque morbi curandi principium, ut causa remota avertatur, statuimus. Quae enim quam diu efficaciam sum prodit, in causam proximam agere haud possum. Quod quidem eodem in morbo intelligendum venit. Auserendas vero ad causas remotas modo externa modo interna remedia sunt adhibenda. Caufas solummodo universales paucis afferam:

C

- a) prima et nobis saepissime obveniens causa est rachitis.
- b) debilitas totius corporis,

34

- c) debilitas topica fpinae dorfi ligamentorum,
- d) quibus nonnulli etiam depositionem acrimoniae cujusdam et materiae exanthematicae in membranas, ligamenta ipfasque vertebras adnumerant.
- e) caufae externae, ictus, lapfus, vertebrarum columnae vertebralis, obliqua feffio aliaeque caufae violentae huc funt referendae.

§. 44.

Deinde aetatis, qua aeger gaudet, rationem maximi momenti rem habeamus, cum ufus machinae intempeftivus maximum detrimentum adferre poffit. Si machina, etiam fimpliciffima, infanti duorum vel quatuor annorum applicatur, ipfe efficaciae modus vel permanentia damna, vel morbi augendi gignet occafionem. Illa thoraces et fere omnes preffione agentes machinae relinquent, cum partes offeae haud funt nactae foliditatem tantam, ut preffionem neceffariam perferant. Plerumque vero morbus augetur machinis extensione agentibus, cum ligamenta jam debilia columnae spinalis laxiora redduntur.

§. 45. and mariad

Hoc quoque fequetur, fi morbus nimis jam adolevit. Morbo enim inveterato a machinis plus damni quam emolumenti nobis erit fperandum, quia, ut fieri folet, concrefcendo implicantur. Hinc fruftra quoque machinas his in cafibus adhibebimus, cum in partes aegrotas vim nullam exferere poffint, fed in fanas folummodo facilius cedentes.

§. 46.

Denique species morbi est confideranda. Quod equidem primo adspectu non tanti momenti esse puto, cum praecipue machinae spinam dorsi extendentes in quaque gibbositatum specie adhiberi possint, interdum tamen prospera vel celerior deformitatis curatio ab eligenda dependet machina.

§. 47.

Praemiffis hisce regulis univerfalibus aggredior fpeciales machinarum applicationis indicationes, inter quas referentur:

C 2

1) quaeque recens orta spinalis columnae deformitas.

36

- 2) Omnis deformitas, quacum ancylofis vertebrarum haud conjuncta.
- 3) quaevis deformitas, in qua caufa remota vel cognofci vel tolli nequit. Hic quidem fanationis fpes deficit, attamen machina gibbofitati conveniens amplificationi ejus occurrere poteft.
- Aetas juvenilis, partibus in ea majorem firmitatem adeptis, quare deformitas a machina producta minus eft timenda.

§. 48.

Praecipiam jam de contraindicationibus machinae adhibendae:

- 1) Ancylofis vertebrarum vel corporum vel proceffuum fpinoforum.
- 2) Nimia totius corporis debilitas.
- 3) Aetas infantilis atque fenilis."
- 4) Ubi diutiffime jam gibbus tulit aeger.

§. 49

Machinae extensione agentes cuilibet gibbositatis speciei inserviunt, praeprimis in scoliosi ac lordosi multa ab iis emolumenta nobis exfpectanda funt. Quos tamen in Kyphofi majori praeprimis non tantopere efficaces effe, credo, cum baculus extensioni inferviens haud directe progrediatur, quo earum efficacia minuatur.

§. 50.

Majorem profecto vim fanandae Kyphofeos in machinis preffione agentibus reperimus, cum hae in partem prominentem magis agere poffint. In aliis vero fpinae dorfi deformitatibus fummo jure penitus funt rejicienda.

§. 51.

Cautelas hisce adhibendis in machinis nonnullas adjiciam.

- Machinam five ferro five linteo fit confecta, aegro corpori aptam effe neceffe eft.
- 2) Si machina est ferrea, eam et aegroti viribus et speciei gibbositatis aptam esse opus est.
- 3) In machinae ufu et extensio et pressio fiat paulatim.

THESES.

- Signa graviditatis in quatuor primis menfibus dubia funt.
- 2. Inter arthritidem et rheumatismum non datur differentia essentialis.
- 3. Sanitatem inter et morbum vix certi fines conftitui poffunt.
- 4. Mercurii vis antifyphilitica plane nos fugit.
- 5. Vis vegetationis animalium omnium ipforum facile princeps.
- 6. Plurimae expositiones mutationum, quas medicamina in corporibus animalium proferunt, hypotheticae funt.
- 7. Pharmacologiae ad aliam normam, experientiae magis confentaneam, exftruendae funt.

